

# raadsvoorstel

Agendapunt 2023, nr. I-pm  
Zaaknummer 2137191  
Te behandelen door G.E. Visser

**Onderwerp:** Akkoord van Groenlo 3.0 (AvG)  
**Pagina 1 van 3**

---

Aan de raad,

## Inleiding

De Achterhoek heeft in 2009 en 2013 een Akkoord van Groenlo (AvG) vastgesteld. De belangrijkste ambitie in dit akkoord was het streven naar een energieneutrale Achterhoek in 2030. Een energieneutrale Achterhoek wil zeggen dat alle energie die we verbruiken in de Achterhoek duurzame, hernieuwbare, energie is. In 2016 hebben we de definitie voor een energieneutrale Achterhoek beperkt tot de energie die wordt verbruikt in de gebouwde omgeving (woningen en bedrijven). De term 'energie neutraal' is ook gekwantificeerd in 2016, in de "Regionale uitvoeringsagenda duurzame energie Achterhoek" (in het vervolg UA2016 genoemd). Hierin is een Achterhoekse strategie uitgewerkt om in te zetten op energiebesparing en het zelf opwekken van duurzame energie. Voor elke gemeente is de ambitie ook vertaald in meetbare doelen. Per gemeente zijn doelen gesteld ten opzichte van het referentiejaar 2013 wat betreft:

- hoeveelheid lokaal op te wekken duurzame elektriciteit in kWh;
- hoeveelheid te vervangen m<sup>3</sup> aardgas voor duurzame warmtebronnen;
- percentage te besparen elektriciteit;
- percentage te besparen aardgas in m<sup>3</sup>.

De Uitvoeringsagenda is twee keer gemonitord in 2018 en 2020.

In 2021 is geconstateerd dat het tijd is om onze ambitie en doelstelling van het Akkoord van Groenlo tegen het licht te houden, een herijking van het Akkoord van Groenlo is op zijn plaats. Er is namelijk veel gebeurd in de energietransitie sinds 2016, er zijn nieuwe inzichten, en de samenhang tussen de verschillende opgaven en trajecten is niet altijd duidelijk. Belangrijke zaken hierin zijn o.a.;

- het nationale klimaatakkoord (uit 2019) waarin duidelijk de taken van de gemeente worden omschreven (die vallen in de thema's elektriciteit en gebouwde omgeving);
- er heeft een landelijke standaardisering plaatsgevonden over de manier waarop we de energietransitie uitdrukken en meten (in cijfers). Dit ETM (energie transitie model) houdt ook rekening met omzet- en transportverliezen van energie en de economisch rendabele benutting van (natte) biomassa;
- de RES 1.0 Achterhoek (regionale energiestrategie) vastgesteld in 2021 waarin is vastgelegd om 1,35 TWh duurzame elektriciteit op te wekken in de Achterhoek. De Achterhoekse RES-bijdrage komt overeen met de ambitie die in de UA2016 gezamenlijk is geformuleerd;
- de RES 1.0, ETM én de monitoring van de UA2016 in 2020 hebben nieuwe inzichten opgeleverd over de opgave voor een energieneutrale Achterhoek. Zo zal er in 2030 in de gebouwde omgeving van de Achterhoek nog (fossiel) aardgas worden verbruikt, daarmee is de Achterhoek volgens de definitie niet energieneutraal. ETM wijst uit dat voor het behalen van energieneutraliteit de opgave voor opwek groter is dan 1,35 TWh aan grootschalig-zon op land, grootschalig zon op dak en grootschalig wind. De evaluatie geeft aan dat de energiebesparing achterblijft bij de opgave, vastgesteld in de UA2016;
- elke gemeente heeft een Transitievisie Warmte (2021) opgesteld waarin staat hoe de gemeente aardgasvrij kan worden in 2050. De warmtetransitie in de Achterhoek betekent dat het elektriciteitsverbruik, als alternatief voor verwarming met aardgas, flink zal toenemen, en daarom ook de opgave voor duurzame opwek van deze elektriciteit.

In 2021 hebben de gemeenten met behulp van RoyalHaskoningDHV een voorstel voor de herijking van het Akkoord van Groenlo opgesteld. Er is veel tijd gestoken in het evalueren van het proces van de afgelopen jaren, het benoemen van de successen en het wegen van de samenwerking in de regio. Dit heeft geresulteerd in een intern "reisverslag" van 2016 tot nu (bijlage 1 + 4 van het collegevoorstel).

Hierin is er veel aandacht voor onze waarden, onze manier van samenwerken en de gevoelde urgentie. De achtergrond en historie is beschreven, er is gerekend en er is nagedacht over de contouren van een nieuw regionaal uitvoeringsprogramma. Dit proces heeft geresulteerd in een nieuw akkoord: het Akkoord van Groenlo 3.0 (bijlage 2 van het collegevoorstel). De basis van het akkoord is hetzelfde gebleven, namelijk regionaal samenwerken aan een energieneutrale Achterhoek. Het akkoord wordt in 2023 uitgewerkt in een vernieuwde regionale uitvoeringsagenda. Ook is er een versie van het akkoord gemaakt voor organisaties, ondernemingen en onderwijsinstellingen e.d. in de Achterhoek (bijlage 3 van het collegevoorstel). Aan hen wordt gevraagd om een steun te betuigen aan het akkoord, maar ook om zelf in actie te komen.

### **Voorstel**

In te stemmen met het herijkte regionale Akkoord van Groenlo 3.0.

### **Relatie met (huidig) beleid**

Er is een relatie met de RES 1.0., de gemeentelijke Transitievisie Warmte (TVW) en het Nationaal Klimaatakkoord.

### **Beoogd(e) effect(en)**

1. Een herijkt regionaal Akkoord van Groenlo 3.0;
2. Een bijbehorende regionale uitvoeringsagenda;
3. Een actieve regionale communicatie over het akkoord en het betrekken van o.a. organisaties, ondernemingen en onderwijsinstellingen bij het akkoord.

### **Argumenten**

#### *Het akkoord uit 2013 is aangepast aan de huidige situatie*

Het eerste Akkoord van Groenlo is al in 2009 gemaakt, dit was ver voor het nationale klimaatakkoord uit 2019. We waren een voorloper, en daar mogen we trots op zijn. We zijn echter ook ingehaald door nieuwe inzichten. Deze nieuwe inzichten zijn verwerkt in het nieuw Akkoord van Groenlo 3.0. Het nieuwe akkoord geeft aan dat de ambitie voor een energieneutrale Achterhoek nog steeds belangrijk is, dit wordt via het akkoord benadrukt. Ook is het een herbevestiging van de Achterhoekse samenwerking; samen d'ran. Het akkoord is ook aangepast aan de huidige situatie. Nieuw beleid en cijfermatige inzichten zijn verwerkt in het akkoord. In lijn met het klimaatakkoord is gekozen om uiterlijk 2050 energieneutraal te zijn. Belangrijk is hierbij ook dat gebleken is dat de opgave om energieneutraal te zijn veel groter is dan is ingeschat in 2016. Voor 2030 hanteren we de opgave voor opwek van duurzame energie uit de RES. Deze opgave komt overeen met de opgave voor opwek voor een energieneutrale Achterhoek uit de uitvoeringsagenda in 2016.

*Het akkoord is een gemeenschappelijke tekst waar elke gemeente in de Achterhoek zich in kan vinden*  
De Achterhoek werkt veel samen maar er zijn ook verschillen tussen de gemeenten. Elke gemeente legt zijn eigen accenten en heeft haar eigen specifieke lokale situatie. Er is afgesproken dat elke gemeente zijn bijdrage levert, we spreken een minimum af. Individuele hogere ambitie is wenselijk. Dit minimum wordt nader uitgewerkt in een nieuwe uitvoeringsagenda. In de huidige tekst kan elke gemeente zich vinden.

#### *Het akkoord verandert bestaand lokaal beleid niet maar verstevigt regionale samenwerking wel*

Bestaand beleid is geïntegreerd in het nieuwe Akkoord van Groenlo 3.0, het akkoord voegt daarmee niets toe aan bestaand (lokaal) beleid. Het akkoord geeft vooral een nieuwe impuls aan de Achterhoekse samenwerking; tussen de gemeenten maar zeker ook aan de samenwerking met organisaties, instellingen en ondernemingen in de Achterhoek.

#### *Ambitie van het akkoord is in lijn met de RES 1.0 en de Transitievisie Warmte*

In 2009 is de ambitie uitgesproken om energieneutraal te zijn in 2030. Deze ambitie is nu bijgesteld tot *uiterlijk* 2050 (hoe eerder hoe beter). In 2009 was de omvang van de opgave nog niet goed in beeld. Deze opgave is groter dan destijds gedacht. Er is sprake van voortschrijdend inzicht. Daarnaast is het standpunt van de gemeenteraad bij het tempo voor vervangen van het aardgas bij de gebouwde omgeving van belang. In de Transitievisie Warmte, vastgesteld in 2021, wordt aangegeven hoe de gemeente aardgasvrij gaat worden in 2050. Voor de periode tot 2030 is vorig jaar nadrukkelijk gekozen

om nog geen wijken van het aardgas af te halen, maar in te zetten op het aardgasvrij-klaar maken van woningen. Dit besluit heeft het logische gevolg dat de ambitie van het akkoord van Groenlo voor een energieneutrale Achterhoek ook opschuift naar een datum later dan 2030. We sluiten hierdoor ook beter aan bij het nationaal klimaatakkoord. De opgave voor de opwekking van lokale duurzame energie die in 2016 is vastgesteld is overigens wel gehandhaafd en vastgelegd in de RES 1.0. Ook de gemeentelijke doelstelling voor een duurzame gemeentelijke organisatie in 2030 blijft ongewijzigd.

**Financiële aspecten/risico's**

Het besluit heeft geen directe financiële consequenties.

**Juridische aspecten/wet- en regelgeving**

n.v.t.

**Aspecten van duurzaamheid**

Het Akkoord van Groenlo 3.0 draagt bij aan energiebesparing en het duurzaam opwekken van energie in de gebouwde omgeving en daarmee aan de ambitie voor een energieneutraal Winterswijk.

**Communicatie/betrokkenenparagraaf**

Er wordt regionaal een communicatieplan uitgewerkt om burgers en organisaties bij het akkoord te betrekken. Het communicatietraject start begin 2023.

**Vervolprocedure/evaluatie**

Het akkoord wordt vertaald in een Uitvoeringsagenda (voorjaar 2023). Deze wordt elke twee jaar gemonitord.

Winterswijk, 20 december 2022

Burgemeester en Wethouders van Winterswijk,

de secretaris,

de burgemeester,

S.M.H. Weir

B.J.J. Bengevoord